

Η διαχείριση των κόκκινων δανείων αγγίζει την αισχροκέρδεια?

Του Γιώργου Δαλιάνη, με τη συνεργασία της Νίκης Χατζοπούλου*

Είναι σε πλήρη εξέλιξη η προσπάθεια των funds και των εταιρειών διαχείρισης κόκκινων δανείων για την είσπραξη των αντίστοιχων απαιτήσεων. Από την πλευρά τους οι δανειολήπτες προσφεύγουν στη δικαιοσύνη για να προστατευθούν. Ήδη έχουν εκδοθεί αποφάσεις πρωτοβάθμιων Δικαστηρίων που είναι υπέρ των δανειοληπτών και σύντομα αναμένεται να κριθεί από τον Άρειο Πάγο το ζήτημα της νομιμοποίησης των εταιρειών διαχείρισης να ενεργούν πράξεις εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της πτώχευσης.

Δανειζόμαστε το άρθρο 404 του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα για την τοκογλυφία:

«1. Όποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσής της ή παράταση της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την οικονομική ανάγκη, την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα ή την απειρία εκείνου που παίρνει την πίστωση, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα, που με βάση τις ειδικές περιστάσεις είναι προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαιτίου ή συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν το κατά τον νόμο θεμιτό ποσοστό τόκου τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή (...) 2. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί κατ' επάγγελμα τις τοκογλυφικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή».

Τις τελευταίες ημέρες τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αναδεικνύουν περιπτώσεις ανατιμήσεων με πιθανή αισχροκέρδεια: πόσο θα ανατιμηθεί το ψωμί, τα ζυμαρικά και τα αγγούρια. Όμως, τα ΜΜΕ

συστηματικά αποσιωπούσαν μέχρι πρότινος τις περιπτώσεις αισχροκέρδειας των Τραπεζών σε συνεργασία με τα funds.

Να σημειωθεί ότι μετά την αλλαγή του Ποινικού Κώδικα προ διετίας (ν. 4619/2019) το ποινικό αδίκημα της αισχροκέρδειας «εξαφανίστηκε» από τη λίστα των ποινικών αδικημάτων. Παραθέτουμε το άρθρο 405 που αφορούσε το ποινικό αδίκημα της αισχροκέρδειας υπό τον προϊσχύοντα Ποινικό Κώδικα «1. Όποιος, σχετικά με άλλες δικαιοπραξίες, εκτός από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 404 παρ. 1 (σ.σ. τοκογλυφία) και υπό τις ίδιες περιστάσεις, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν την αξία της δικής του παροχής τόσο ώστε ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις να βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία προς αυτήν τιμωρείται, αν το πράττει κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή». Επίσης, η κατ' επάγγελμα τοκογλυφία από κακούργημα έγινε πλημμέλημα.

Οι Τράπεζες στο πλαίσιο της εξυγίανσης των ισολογισμών τους με το σχέδιο «Ηρακλής» μεταβιβάζουν κόκκινα δάνεια με ελάχιστη αξία και στη συνέχεια απαιτούν την εξόφληση του δανείου από τον οφειλέτη στο ακέραιο με έντοκη διευκόλυνση μικρότερου ή μεγαλύτερου χρόνου. Σε άλλες περιπτώσεις, ανάλογα με τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, επιδιώκουν την είσπραξή τους στο 40-90% της αξίας τους. Με λίγα λόγια στοχεύουν σε κερδοφορία 600 έως 1000% και φυσικά ο δυστυχής δανειολήπτης δεν έχει καμία δυνατότητα αντίδρασης.

Το φαινόμενο αυτό αιτιολογείται από την πλευρά των funds με το επιχείρημα ότι πολλά δάνεια μπορεί μην εισπραχθούν ποτέ, όμως αυτή η τακτική δεν μπορεί να βάζει στο ίδιο τσουβάλι όλους τους οφειλέτες, ειδικά αυτούς που έχουν εμπράγματα εξασφαλίσεις στα δάνειά τους.

Ένα ακόμη δύσοσμο φαινόμενο παρατηρείται: η μεταφορά των δανείων στις εταιρείες διαχείρισης μοιάζει σαν να βγάζει χρήματα από τη μία τσέπη και να τα βάζει στην άλλη. Οι ίδιοι υπάλληλοι των Τραπεζών που διαχειρίζονται τα δάνεια συνεχίζουν

να τα διαχειρίζονται και στα funds. Το μόνο που αλλάζει ο υπάλληλος που μεταφέρεται από την Τράπεζα στο fund είναι η επαγγελματική του κάρτα.

Ωστόσο, το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουν εκδοθεί αρκετές δικαστικές αποφάσεις με τις οποίες αναστέλλεται η έκδοση απόφασης επί αιτήσεων κήρυξης σε πτώχευση των δανειοληπτών, που υποβάλλονται από τα funds, έως ότου εκδοθεί απόφαση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου (αναμένεται εντός του ερχόμενου έτους) σχετικά με τη νομιμοποίηση των εταιρειών διαχείρισης να ενεργούν πράξεις εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της πτώχευσης (βλ. ενδεικτικά την υπ' αριθ. 279/2022 Ειρηνοδικείου Αθηνών – Εκούσια Δικαιοδοσία¹)

Πιστεύουμε ότι οι δανειολήπτες θα πρέπει να προσφύγουν στοχευμένα στην δικαιοσύνη, διότι για το ποινικό αδίκημα της τοκογλυφίας δεν προβλέπεται αυτεπάγγελτη δίωξη. Επίσης, οι αρχές οφείλουν να παρέμβουν γιατί τα πράγματα σοβαρεύουν και η κοινωνία δεν αντέχει απροκάλυπτα εγκλήματα. Το αφήγημα ότι το σχέδιο «Ηρακλής» έχει διπλό όφελος για τις μεν Τράπεζες όσον αφορά την εξυγίανση των ισολογισμών τους και για τον δε δανειολήπτη την επίτευξη βιώσιμης συμφωνίας για το δάνειό του με μία εταιρεία που διαχειρίζεται το δάνειο και μπορεί να διαπραγματευθεί έχει ήδη αρχίσει να εμφανίζει ρωγμές. Φαίνεται ότι το όλο σχέδιο ουδόλως ωφελεί τον οφειλέτη, αλλά βγάζει υπερπολλαπλάσια υπεραξία για τις Τράπεζες και τα funds που ανακυκλώνοντας το ίδιο χρήμα αυξάνουν τους κέρδη τους με μόνους χαμένους τελικά τους δανειολήπτες με τα ενυπόθηκα δάνεια που προσπάθησαν να ορθοποδήσουν και να καταστήσουν τις επιχειρήσεις τους βιώσιμες. Μέχρι τότε όμως; Δεν θα δικαστούν αυτά τα εγκλήματα;

---

[1] Ευχαριστούμε τη δικηγορική εταιρεία «Σεραφεΐμ Σωτηριάδης και Συνεργάτες» για την αποστολή της απόφασης, που εκδόθηκε στο πλαίσιο υπόθεσης εντολέως της ως άνω δικηγορικής εταιρείας.

Δείτε το άρθρο και στο CAPITAL.GR

* Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της ARTION A.E. & Ιδρυτής του Ομίλου ARTION, Οικονομολόγος-Φοροτεχνικός.

Η κα Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της Artion A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)